

poličnica (udarec), — zameljuhati, slabo pomljeti, — talavriti, delati, hoditi brez koristi. Mišu na kotlovih verugah je vse jednako, ako pade va oganj ili mačku va zube (kdor mora propasti, mu je mala rizlika, propade li tako ili onako.)

Narodna otročja pesmica za dež.

Razvedrilo se nebó.
Oblačiči, oblačiči,
Kamo ste se skrili?
Na nas ste se razsrdili.
Oh pokažite se nam!
Sunce nas peče,
Zemlja nam puca.
Donesite nam dažića,
Da namoči se zemljica,
Da nam rodi krušića.

Slovansko slovstvo.

* **Slomšekove pesmi.** Zbral, uredil in izdal M. Lendovšek. Natisnila tiskarna družbe sv. Mohora v Celovcu. 1876.

Pod tem naslovom prišla je ravnokar na svetlo knjiga, katera v ličnem tisku in okinčana s podobo neumrlega rodoljuba 135 različnih pesmi izročuje svetu, ki jih je Slomšek, per eminentiam ljudski pisatelj, zložil narodu svojemu, katerega je ljubil kakor oče ljubi otroke svoje.

Ravno zdaj gre tudi za to, da se toliko zaslužnemu pokojniku izdela dragocen spominek iz marmeljna za cerkev Mariborsko; al spominek, ki bode pretrpel kamen in bron, gotovo je njegova literarna zapuščina, katere 1. del smo dobili v gori navedeni knjigi v roke. Kot intimni prijatelj nepozabljivega vladike, s katerim sem od leta 1844. do smrti njegove v preprijazni zvezi živel, radostno čestitam kaplanu Ptujskemu gospodu Lendovšku, izdatelju „Slomškovih pesmi“, da je na se vzel skrb in trud, vso sèm ter tje raztrešeno obilno in velikovredno literarno tvarino Slomškovo v skupnih knjigah na svetlo spraviti in tako zadostiti dolžnosti pietete, do katere je vezan ves narod slovenski. Slomškovo delovanje na slovstvenem polji sega v one čase (1833. leta itd.), ko bila je mila naša Slovenija še zapuščena pastorka in so pisatelji slovenski bili le bele vrane. In tudi to je, kar daje še posebno tehtnost spisom 30letnega delovanja njegovega.

Ker je pa izdanje vse literarne zapuščine Slomškove odvisno od tega, da se obilo poprodá 1. del te knjige, katere čisti odnesek je namenjen izdanju ostalih Slomškovih spisov, zato je temveč želeli, da v vsako hišo slovensko pride ta prva knjiga, v kateri najdejo čitatelji tudi to, kedaj je Slomšek to ali uno pesem zložil in kje je bila prvič tiskana. Ti dodatki pa so zanimivi tudi zato, ker nam v teku časa kažejo napredovanje naše slovenščine. Vrh tega je častiti izdatelj navedeno knjigo obogatil s pregledom vseh po Slomšku izdanih del in pa s črticami životopisa njegovega. —

Ker so Slomškovski spisi v resnici svetinje naroda slovenskega, zato bilo bi breztaktno, cepiti dlako o oblikah pri kritiki njegovih pesmi. Jedro vsaki pesmi Slomškovi je čisto zlato; da se o oblikah sèm ter tje dá kaj reči, ne dá se tajiti, kajti to sam je vedel blagi pesnik, ko mi je v pismu leta 1853. pisal tako le: „Jaz na oblike menda premalo, nasprotniki moji pa preveč gledajo.“ Cepiti tedaj v tem oziru dlako, kakor sem gori rekel, bilo bi skruniti spomin preblagega možá, ki ima neizmerne zasluge za narod, — ro-

doljuba z dušo in telesom, ki mi je v zadnjem svojem pismu 1. avgusta 1862. leta — tedaj malo tednov pred smrtjo — pisal: „Vi, predragi moj Janez, ne veste, kake nadloge pri nas imamo; zaupam pa v Boga, da nas nasprotniki ne bodo potlačili, akoravno nas neprenehoma črnijo — post tenebras spero lucem“. — Tako je govoril slovenski škup, ki je do zadnjega dihljeja razodeval plamteče rodoljubje svoje tudi v dejanji, zvest svojemu geslu, ki mi ga je v pismu 15. januarija 1861. tako le izrazil: „Res, da se nam Slovencem godí kakor piščetom, ki čivkajo in bi radi izleteli, pa ne vedó ne kamo, ne kako, in če nas sosedge prašajo: kaj bi radi? jim ne vemo povedati prav za prav kaj. Ostanimo zvesti katoličani, Avstrijani in pa Slovenci: to troje bode naj naše, drugo nam bo navrženo.“

Po vsem tem bode naj tedaj 1. del Slomškove literarne zapuščine toplo priporočan veliki množini Slovencev, ki se še niso izneverili navedenemu Slomškovega geslu, — geslu starodavnemu naroda slovenskega!

Dr. Jan. Bleiweis.

Mnogovrstne novice.

* *Slavni vojskovodja Čarnajev na Turškem bojišči* se je rodil l. 1828. iz stare plemenite rodovine Ruske. Leta 1848. je postal naddesetnik (feldvebelj) v Pavlovskem polku carske garde. Leta 1851. je dovršil vojaške študije akademije v Nikolajevem. Kmalu potem je bil vredjen v vrsto izgledne kavalerije in artilerije in po tukaj dovršenih študijah je stopil v službo generalštaba 4. krdela pešcev. Odslej ga je svet videl vojskovati se v boji ob Donavi, na Sebastopolji, v Kavkazu in centralni Aziji. Reči se sme, da Čarnajev od leta 1853—1866 ni več prišel iz ognja bojev. Ob Donavi se je vojskoval v 23 bojih, v Kavkazu v 24; samostojen poveljnik je bil v 20 bitvah. Njegove izvanredne zasluge pa so bile odlikovane po toliko častnih redih in drugih častnih znamenjih, da je malo generalov, katerih prsi bi kinčalo toliko redov. Leta 1867. je bil penzioniran, čez pol leta pa spet v dejansko službo poklican. Dne 20. junija 1875. leta je stopil definitivno v pokoj. Od onega časa je vredoval častnik „Ruski mir“. Kot pisatelj pa si ni mogel takih laborov pridobiti, kakor si jih je pridobil kot vojak. Zdaj ga vidimo zopet na bojišči v Srbski armadi. Naj bi mu vojna sreča tukaj tako mila bila kakor prejšnja leta v tolikih bitvah za Rusijo!

Zabavno berilo.

Pogovor Ljubljanskega „turčina“, Slovana in pravičnega Nemca o dogodbah na jugu.

(Kraj: Ljubljanska kavarna.)

Turčin (prebravši „N. fr. Presse“). No, pa so le zopet ti pritlikovci Srbski dobro otepeni bili, ha, ha!

Slovan. Kje li? V novi „Pressi“ morda! V „Politiki“, „Obzoru“ in slovenskih časnikih se bere ravno nasprotno.

Nemec. Tudi Dunajski „Tagblatt“, čegar poročila so bila do zdaj skoro brez izjeme resnična, piše o zmagi Srbov in Črnogorcev.

Turčin. Smešno! Kdo bo takim listom verjel, kdo jih celó bral! Jaz verjamem le „N. Fr. Presse“, našemu „Tagblattu“ —

Slovan. In drugim „turškim“ listom. To so vam evangelij!